

BDO LAW

Aktualitātes tiesu praksē nodokļu lietās

Rihards Niedra

ZAB «BDO Law» vecākais jurists

Konference «Revīzija, nodokļi un grāmatvedība 2016»

2016. gada 9. decembrī

22+

Profesionāļu komanda
2016. gadā



BDO Law ir neatkarīgs zvērinātu advokātu birojs Latvijā, kas strādā kopā ar BDO - vienu no pasaulē lielākajiem audita, nodokļu un finanšu konsultāciju uzņēmumu tīkļiem, kas izveidots jau 1963. gadā.

Kopējais BDO dalībfirmu apgrozījums 2015. gadā sasniedza 6,4 miljardus EUR.

BDO Law ir daļa no daudznozaru organizācijas, un šis apstāklis ļauj piedāvāt kompleksus multidisciplinārus risinājumus klienta biznesa vajadzībām ciešā sadarbībā ar audita, nodokļu un finanšu konsultāciju ekspertiem.

Sadarbība vienotā BDO tīkla ietvaros sniedz mums skatījumu par biznesa procesiem daudz plašākā perspektīvā, nodrošinot arī mūsu klientiem zināšanas un kompetenci dažādās nozarēs neatkarīgi no darbības virziena un atrašanās vietas.

Nostiprinās prakse priekšnodokļa atskaitīšanas lietās

06.07.2016. Administratīvās
apgabaltiesas spriedums lietā
nr. A420601312

Apstākļi: Pieteicējs PVN deklarācijās priekšnodoklī uzrādīja PVN 33'600 EUR saskaņā ar darījumiem ar vairākām juridiskām personām.

VID secinājis, ka Pieteicējs darījumus ar minētajām sabiedrībām nav veicis, un audita rezultātā Pieteicējam aprēķinājis nodokļu sankcijas vairāk nekā 45'000 EUR apmērā.

Analīze: PVN likuma 10. panta pirmās daļas 1. punkts.

Secinājumi: Lai nodokļu maksātājam liegtu tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumu no budžetā maksājamās nodokļa summas, nav pietiekami konstatēt tikai darījumu faktisko neesību starp nodokļu maksātāju un tā sadarbības partneri.

Apgabaltiesa pārbaudīja VID iegūto informāciju, kas raksturo darījumu partnerus, un nolēma VID lēmumu atcelt daļā.

Vai likums paredz ziedojuma daļas nodalīšanu pretpienākuma apjomā?

11.12.2015. AT Administratīvo lietu departamenta spriedums lietā nr. SKA-119/2015 (Judikatūras maiņa)

Apstākļi: Pieteicēja 2007. gadā pārskaitījusi līdzekļus biedrībām „ASK Rīga”, „Latvijas Automobiļu federācija” un „Junior Achievement – Young Enterprise Latvija”, kā arī Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei. Pieteicēja, uzskatot šos līdzekļu piešķirumus par ziedojumiem, piemērojusi likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 20. panta pirmajā daļā paredzēto UIN atlaidi. VID aprēķināja Pieteicējai papildu UIN, tā nokavējuma naudu un soda naudu. VID uzskatīja, ka Pieteicējai nebija tiesību piemērot nodokļa atlaidi, jo biedrības veikušas darbības, kas vērstas uz labuma gūšanu ziedotājam.

Analīze: Likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 20. panta pirmā daļa.

Secinājumi: Gadījumā, ja saņēmējam noteikts pretpienākums veikt darbības, kas uzskatāmas par atlīdzību, tad ziedotie finanšu līdzekļi būtu jāatzīst par ziedojumu tādā apmērā, kādā nav noteikts pretpienākums. Judikatūras maiņa no 16.05.2014. AT Administratīvo lietu departamenta sprieduma lietā nr. SKA-58/2014.

Vai persona tiek atbrīvota no nodokļa samaksas tikai tādēļ, ka starp pusēm noslēgts līgums paredz pirkuma maksas pārskaitīšanu uz trešās personas norēķinu kontu?

29.09.2015. AT
Administratīvo lietu
departamenta spriedums lietā
nr. SKA-431/2015

Apstākļi: Pieteicēja uzskata, ka viņai IIN par sava NĪ atsavināšanu nav jāmaksā, jo viņa faktiski nav saņēmusi nekustamā īpašuma pirkuma maksu. Visa summa pārskaitīta personai, kurai par labu atsavinātais īpašums bija ieķīlāts, un šī summa izmantota trešās personas kredītsaistību dzēšanai. VID noteica Pieteicējai pienākumu samaksāt IIN un soda naudu.

Analīze: Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.⁹ panta otrās daļas 4. punkts.

Secinājumi: Rīcība ar īpašuma atsavināšanas rezultātā gūtajiem līdzekļiem neietekmē pieteicējas nodokļa samaksas pienākumu. Tādēļ šajā ziņā nav arī nozīmes tam, vai un kā pieteicēja rīkojas, lai atgūtu citu personu saistību izpildē zaudētos līdzekļus no šīm personām.

Vai var piemērot 0 procentu nodokļa likmi, ja preces nav nosūtītas preču pavaddokumentos norādītajam konkrētajam preču saņēmējam?

11.04.2016. AT Administratīvo lietu departamenta spriedums lietā nr. SKA-45/2016

Apstākļi: Pieteicējs nosūtīja preces saņēmējam citā dalībvalstī, kurš sākotnēji nebija preču pavaddokumentos norādītais konkrētais saņēmējs, piemērojot 0 procentu likmi.

Analīze: Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 33. pantā norādītie priekšnoteikumi nodokļa 0 procentu likmes piemērošanai.

Secinājumi: Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 33. pantā norādītie priekšnoteikumi nodokļa 0 procentu likmes piemērošanai ir ievēroti, ja preces ir nosūtītas saņēmējam citā dalībvalstī, pat ja tas nav sākotnēji preču pavaddokumentos norādītais konkrētais saņēmējs.

Kāda nozīme ir darījumu skaitam, konstatējot saimniecisko darbību?

27.05.2016. AT Administratīvo lietu departamenta spriedums lietā nr. SKA-240/2016

Apstākļi: Pieteicēja 2009. gadā veikusi vienu kokmateriālu pārdošanas darījumu ar SIA „Feldups”, savukārt 2010. gadā pārdevusi trīs ciršanas tiesības SIA „Kurekss”. VID audita rezultātā Pieteicējai aprēķināja PVN 4’427 Ls, tā nokavējuma naudu 1’822 Ls un soda naudu 4’427 Ls.

Analīze: Lietā ir strīds, vai Pieteicējas darbības ir vērtējamās kā saimnieciskā darbība.

Secinājumi: Lai gan Pieteicējas rīcībā nebija saskatāmas likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 1. panta 6. punktā minētās saimnieciskās darbības pazīmes (sistemātiskums un atlīdzība), Augstākā tiesa piekrita VID, ka atsevišķos gadījumos arī vienu kokmateriālu piegādi var uzskatīt par darījumu, kas veikts saimnieciskās darbības ietvaros, ja tiek veiktas aktīvas darbības un ieguldījumi, lai nodrošinātu šo kokmateriālu piegādi.

Vai VID var noteikt obligātu maksājumu veikšanas termiņu, ja personai ir pasludināts maksātnespējas process?

07.06.2016. AT Administratīvo lietu departamenta spriedums lietā nr. SKA-580/2016

Apstākļi: 2013. gada 3. janvārī Pieteicēja pasludināja maksātnespēju. 2013. gada nogalē VID veica Pieteicēja IIN auditu par 2011. gadu, kā rezultātā aprēķināja papildu nodokli, nokavējuma naudu un soda naudu. VID noteica 30 dienu termiņu, kurā Pieteicējam aprēķinātās summas jāsamaksā valsts budžetā.

Analīze: Likuma „Par nodokļiem un nodevām” 32. panta astotā daļa.

Secinājumi: Maksātnespējas likuma 73. panta vienpadsmitā daļa noteic, ka nodokļu administrācijas prasījumi, kas radušies pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas un ir tieši saistīti ar parādnieka darījumiem, kas veikti līdz dienai, kad pasludināts maksātnespējas process, ir piesakāmi kā kreditoru prasījumi šajā likumā noteiktajā kārtībā. Pretējā gadījumā zustu jēga Maksātnespējas likuma regulējumam, kurš paredz atšķirīgu parādu atgūšanas kārtību personas maksātnespējas gadījumā, ievērojot visu personas kreditoru intereses.

Formāla VID audita nelabvēlīgās sekas

05.08.2016. Administratīvās
rajona tiesas spriedums lietā nr.
A420226015

Apstākļi: Pieteicējs 2012. gadā noslēdza līgumu SIA „Tradima”, saskaņā ar kuru tā sniedza Pieteicējam pakalpojumus, kas tam nepieciešami tiesu izpildītāja darbu veikšanai. VID 2015. gada auditā konstatēja, ka SIA „Tradima” nav sniegusi Pieteicējam nolīgtos pakalpojumus un Pieteicējs zināja, ka piedalās ar krāpšanos ar PVN saistītās darbībās, par ko liecina pakalpojuma nesamērīgi augstā cena. Audita rezultātā Pieteicējam aprēķinājusi IIN un PVN nodokļu sankcijas aptuveni 50'000 EUR apmērā.

Analīze: VID nevar apstāties pie konstatējuma, ka darījuma partneris faktiski darījumu nevarēja veikt resursu trūkuma vai fiktīvā rakstura dēļ.

Secinājumi: VID bija veicis ļoti paviršu izmeklēšanu audita ietvaros, kas noveda pie formāliem un tendencioziem rezultātiem. Pieteicēja pārstāvji spēja pierādīt darījumu faktisko esamību, izmantojot praktiski visus Administratīvā procesa likumā paredzētos pierādīšanas līdzekļus, un VID lēmums tika pilnībā atcelts.

BDO LAW

Paldies!

Kontakti:

rihards.niedra@bdolaw.lv

Tālrunis: +371 67222237

Fax: +371 67222236

<http://www.bdolaw.lv>

TEL: +371 6722 2237
INFO@BDOLAW.LV
WWW.BDOLAW.LV

BDO LAW
KAĻĀKU 15, RĪGA
LV-1050